Пролетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

За сталінскія КАДРЫ

Орган партбюро, рэктарата, камітэта ЛКСМБ, прафкома і мясцкома Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя В. І. Леніна

№ 26 (212)
Серада 22 снежня 1954 г.
Цана 20 кап.

ПАЛЯПШАЦЬ І ЎДАСКАНАЛЬВАЦЬ НАВУКОВУЮ РАБОТУ

Адной з асноўных задач нашых вучоных з'яўляецца пастаяннае паляпшэнне і ўдасканальванне навуковай работы. Навукова-даследчая работа—важнейшая састаўная частка дзейнасці вышэйшых навучальных устаноў. Стан навуковых даследаванняў—паказчык сталасці навуковых кадраў, іх здольнасці рашаць важнейшыя пытанні навукі і практыкі. Без глыбокай пастаноўкі навукова-даследчай работы цяжка гаварыць аб якой-бы то ні было педагагічнай дзейнасці ў вышэйшай навучальнай установе. Выкладанне, якое не заснавана на трывалай базе навуковага даследавання, не можа быць поўнацэнным.

У 1954 годзе навуковыя сілы нашага універсітэта некалькі ўзмацніліся. Абноўлена і папоўнена матэрыяльная база. Гэта стварае магчымасць далейшага пашырэння тэматыкі навуковых даследаванняў, больш глыбокай распрацоўкі пытанняў, якія маюць важнае тэарэтычнае і практычнае значэнне.

Рад вучоных універсітэта дасягнуў значных поспехаў у сваёй рабоце. У гэтым годзе закончылі доктарскія дысертацыі тт. Шашкоў, Фішэр, Фёдараў. Выдадзен I том «Гісторыі Беларускай ССР», які напісаны правадзейным членам Акадэміі навук БССР В. Н. Перцавым, кандыдатамі гістарычных навук Л. С. Абецэдарскім, Я. Б. Фрыдман, М. П. Баранавай, Н. Я. Грынблатам у сааўтарстве з другімі вучонымі. З цэлым радам работ у перыядычным друку выступіў прафесар Н. В. Турбін. Пад яго рэдакцыяй выдадзена кніга «Пытанні насенневодства чырвонай канюшыны». Падобных прыкладаў можна прывесці немала.

Аднак трэба прызнаць, што стан навукова-даследчай работы паранейшаму прымушае жадаць многа лепшага. Замест комплекснага рашэння асноўных вузлавых пытанняў, маючых прынцыповае значэнне для навукі і практыкі, назіраецца распылёнасць у тэматыцы даследаванняў. Навуковыя работнікі універсітэта працуюць больш чым над 150 рознастайнымі тэмамі, многія з якіх крайне вузкія і не маюць сур'ёзнага навуковага значэння.

Вучоны Совет універсітэта слаба кіруе навуковай работай факультэтаў. У выніку фізіка-матэматычны і хімічны факультэты дрэнна звязаны з вытворчасцю, не наладзілі сапраўднага, творчага супрацоўніцтва з прамысловымі прадпрыемствамі. Рабочыя і інжынеры заводаў і фабрык Мінска не памятаюць выпадка, каб вучоныя універсітэта дапамаглі ім за апошні час рашыць якую-небудзь складаную праблему. Многія вучоныя наогул рэдкія госці на заводах, фабрыках, будоўлях. Значна больш могуць даць карысці соцыялістычнай сельскай гаспадарцы вучоныя біёлага-глебавага факультэта, чым гэта зрабілі яны да гэтага часу.

Агульнауніверсітэцкі і факультэцкія Вучоныя Советы недастаткова кіруюць самім працэсам навуковай работы, мала цікавяцца тым, як арганізавана праца вучонага, яго рабочы дзень. Карыстаючыся такой бескантрольнасцю, нашы выкладчыкі тт. Раманоўскі, Баркан, Панкратаў, Нахімоўская, Бірала і другія пусцілі работу над доктарскімі дысертацыямі на самацёк.

Нездавальняюча вядзецца і падрыхтоўка маладых навуковых кадраў. У гэтым годзе ва універсітэце заканчваюць навучанне 22 аспіранты. Яшчэ да 15 кастрычніка яны павінны былі прадставіць кандыдацкія дысертацыі і прыступіць да іх абароны. Аднак толькі 4 аспіранты справіліся ў тэрмін са сваімі задачамі. 8 аспірантаў і да гэтага часу не напісалі дысертацый. Так, аспірант т. Жураўскі (навуковы кіраўнік дацэнт т. Мацко) тройчы мяняў тэму сваёй работы. У выніку гэтага да заканчэння дысертацыі яму яшчэ вельмі далёка.

Да чаго прыводзіць дрэннае кіраўніцтва работай аспірантаў, расказваецца ў матэрыяле «Павучальны выпадак», надрукаваным сёння ў нашай газеце. Дацэнт т. Кірушын недобрасумленна аднёсся да сваіх абавязкаў навуковага кіраўніка, у выніку чаго дысертацыя аспіранта т. Манеева аказалася няякаснай, мела рад істотных памылак суб'ектыўна-ідэалістычнага характару.

Важнейшая задача калектыва вучоных універсітэта—сканцэнтраваць усю навукова-даследчую работу на вырашэнні навуковых праблем, якія маюць непасрэдна практычнае значэнне. Неабходна наладзіць больш цесную сувязь з прадпрыемствамі рэспублікі, карэнным чынам палепшыць кіраўніцтва навуковай работай нашых вучоных і асабліва падрыхтоўкай маладых навуковых кадраў.

ТРЫБУНА ВЫДАТНІКА

ГАЛОЎНАЕ—ПРАЦАВАЦЬ СІСТЭМАТЫЧНА

Вучоба—вялікая і настойлівая праца, якая патрабуе выключнай арганізаванасці. Правільна арганізаваць свой дзень—нялёгкая справа, і без вопыту, парад і дапамогі з боку выкладчыкаў і старшакурснікаў не кожнаму ўдаецца адразу знайсці правільны метад самастойнай работы. Яго выбар цяжкі яшчэ і таму, што адзінага, прыгоднага для ўсіх метада работы быць не можа.

Мне хацелася-б падзяліцца некаторымі думкамі аб працы над кнігай і вучэбным матэрыялам са сваімі таварышамі і, упершую чаргу, са студэнтамі фізіка-матэматычнага факультэта.

Кожны з нас пасля прыходу ва універсітэт сустрэўся са шматлікімі цяжкасцямі. Многія таварышы не маглі весці канспектаў, не ўмелі знаходзіць галоўнае ў вывучаемым прадмеце, не ведалі, з чаго і як пачаць перапрацоўку матэрыяла. Адсутнасць такога кантролю, як у сярэдняй школе, у некаторай ступені садзейнічала з'яўленню бяспечнасці. А гэта ў далейшым магло вельмі адбіцца на вучобе.

Нялёгкімі былі і мае першыя крокі заняткаў ва універсітэце. Пасля дванаццацігадовага перапынку ў вучобе, пасля вячэрняй школы, я сеў за адзін стол са студэнтамі, якія непасрэдна прышлі сюды са школьнай парты. Побач з вучэбным матэрыялам мне прышлося паўтараць і курс сярэдняй школы. Я змог на выдатна здаць экзамены толькі дзякуючы дапамозе таварышаў, а таксама выкладчыкаў, асабліва І. Г. Некрашэвіча і Р. В. Плашчынскай. Яны навучылі мяне берагчы кожную хвіліну.

Аб тым, што вучэбны матэрыял патрэбна рыхтаваць не ў перыяд сесіі, а на працягу ўсяго семестра, вядома кожнаму з нас. Гэтыя словы часта паўтараюцца на комсамольскіх сходах. Але не ўсе выконваюць гэтае мудрае правіла, ды і выканаць яго не вельмі лёгка. Для гэтага патрэбна настойлівасць, сістэма ў рабоце. Такую сістэму імкнуўся стварыць і я.

Лекцыйны матэрыял я стараюся на працягу семестра перапрацаваць па рэкамендаваных падручніках. Таму ў час сесіі застаецца толькі яшчэ раз перачытаць канспекты, а таксама замацаваць самыя цяжкія пытанні па падручніку. У нашай вучобе важнае месца адводзіцца лабараторным заняткам. Я імкнуся не адкладваць афармленне вынікаў доследаў, а запратакаліраваць іх адразу.

Мой рабочы дзень расцягваецца 10—11 гадзін. Асноўную частку яго я адводжу на самастойную падрыхтоўку. Праўда, не заўсёды ўдаецца дакладна выконваць свой рабочы графік, бо часта бывае, што дэканат без папярэджання ставіць у расклад новыя лекцыі і дадатковыя гадзіны лабараторных заняткаў. Гэта вельмі перашкаджае самастойнай рабоце. Шэсць лекцыйных гадзін у дзень—максімальная нагрузка для студэнтаў; але, на жаль, вучэбная частка яшчэ недастаткова займаецца планаваннем заняткаў. У выніку гэтага ў асобныя дні студэнты нашага курса займаюцца па 12—14 гадзін, і для самастойнай падрыхтоўкі часу зусім не застаецца. Але і пры такіх умовах усё-ж патрэбна планаваць свой рабочы дзень, працаваць самастойна ў тыя дні, калі менш лекцый.

Пасля напружанай работы нам патрэбна і культурна адпачыць. Таму я ў свой рабочы план уключаю час і на чытанне мастацкай літаратуры. Перад сном з гадзіну праглядаю новыя газеты і часопісы. Кожны тыдзень імкнуся схадзіць у кіно і хоць раз у два месяцы ў тэатр.

Для самастойнай работы таксама вельмі важна поўная цішыня. Я здзіўляюся, як некаторыя студэнты могуць адначасова чытаць кнігу, размаўляць з суседам і яшчэ слухаць радыё. У мяне так не атрымоўваецца. Калі няма абсалютнай цішыні, я не магу глыбока ўдумацца ў матэрыял і асэнсаваць яго. На жаль і ў нашай універсітэцкай чытальнай зале не створаны ўмовы для нармальнай работы. Многія наведвальнікі не прытрымліваюцца нават элементарных правіл паводзін.

Хачу параіць сваім таварышам працаваць разам, удваіх ці ўтраіх. Практыка паказвае, што такі метад апраўдвае сябе, таму што ён дае магчымасць дапамагаць адстаючым, разам вырашаць незразумелыя пытанні. Так і робяць лепшыя студэнты нашага факультэта тт. Аляхновіч, Шчарбакова, Падвінская (III курс), Вараб'ёў і Салаўёў (IV курс) і многія іншыя. У іх можна павучыцца, як правільна арганізаваць свой рабочы дзень, як працаваць над вучэбным матэрыялам.

У нашым студэнцкім жыцці самае галоўнае—гэта настойлівая праца, яснасць пастаўленай перад сабой мэты і пачуццё адказнасці перад Радзімай, якая стварае нам усе ўмовы для вучобы.

І. ЗЯЦЬКОЎ,
студэнт III курса аддз. фізікі.

НАСТОЙЛІВА ПРАЦУЮЦЬ НАД ЗАМЕЖНАЙ МОВАЙ

Людміла Спірыдзёнак прыходзіць на заняткі па англійскай мове заўсёды падрыхтаванай, яна ўпэўнена і настойліва тлумачыць граматычныя правілы, дакладна перакладае тэкст.

Добрыя поспехі па замежнай мове ў Ады Матусевіч. Нягледзячы на тое, што нямецкую мову яна добра ведала яшчэ ў сярэдняй школе, Ада цяпер сістэматычна працуе над ёю. Матусевіч рэгулярна здае пазааўдыторнае чытанне. Месяц, які даецца на яго падрыхтоўку, яна размяркоўвае так, каб у канцы месяца засталося толькі паўторна прачытаць тэкст. Спачатку Ада чытае тэкст маленькімі ўрыўкамі і выпісвае незнаёмыя словы, а пасля праглядвае ўсё яшчэ раз, каб улавіць сэнс твору.

Настойліва працуюць над замежнай мовай студэнты нашага курса Г. Валодзька, Н. Дауціна, Г. Вінцэвіч, Э. Сабаленка і Ф. Паздняковіч.

З. РУДАКОЎСКАЯ,
студэнтка 1-га курса аддзялення беларускай мовы і літаратуры.

ЦІКАВЫ ДАКЛАД

Гурток замежнай літаратуры абмеркаваў даклад студэнткі Л. Шведов на тэму: «Т. Драйзер—выкрывальнік амерыканскага суда».

З заўвагамі па дакладу выступілі студэнты І. Кісялёва, Н. Прашковіч і аспірант Б. Міцкевіч, якія станоўча ацанілі даклад і яго вялікую актуальнасць.

КАРЫСТАЮЧЫСЯ ЦЕМРАЙ

— Апусціце, калі ласка, шторы,—сказаў аднойчы Сяргей Владзіміравіч,—прадэманструем дыяпазітывы аб будове ткані ліста.

Зараз на лекцыях тав. Калінэвічу не прыходзіцца паўтараць гэтую фразу. Як толькі пачынаецца падрыхтоўка да дэманстрацыі дыяпазітываў, шторы імгненна апускаюцца. Заглянем зараз у зацямнёную аўдыторыю і паглядзім, чым займаюцца студэнты. Вось І. Кабайлава старанна працуе пяром, намагаючыся не прапусціць ніводнага слова. Але праца аказваецца дрэннай—цёмна! А вось А. Нікалаевіч не цікавіцца чамусьці схемай будовы сцябла і спяшаецца схавацца за спіны таварышаў, дзе старанна перажоўвае ежу. У кутку аб чымсьці гутараць Н. Кошкіна і А. Арнаўтава. Н. Карэтнікава апетытна пазяхае, а потым пачынае дзёўбаць носам—дрэмлецца! У гэты-ж самы час Т. Лебедзева намагаецца пералічыць грошы, сабраныя на білеты ў тэатр.

Комсорг М. Сіляева напружвае зрок і слух: трэба слухаць Сяргея Владзіміравіча і ўгаварваць таварышаў, каб яны не шумелі.

Такія паводзіны на лекцыях назіраюцца не толькі ў цемнаце. На лекцыях па хіміі, напрыклад, палавіна курса заўсёды занята пабочнымі справамі: хто чытае мастацкую літаратуру, хто рыхтуецца да практычных заняткаў. Спазненні на лекцыі ў нас—звычайная з'ява. Асабліва часта здараецца гэта з В. Міхалковіч, а Ю. Сержаніну надабаецца «хварэць» два—тры дні на тыдзень.

Пагэтаму не дзіўна, што на калоквіуме па анатоміі раслін адказы многіх студэнтаў былі кароткімі, мала змястоўнымі.

Хутка сесія, першая для нас сесія ва універсітэце. Мы павінны здаць яе паспяхова. Але наўрад ці думаюць аб гэтым парушальнікі дысцыпліны, якія могуць на экзамене аказацца ў «цемнаце» невуцтва, бо ад яе не так лёгка пазбавіцца, як ад дзённага свету пад апушчанымі шторамі.

Т. БАНКЕЦІК,
студэнтка I курса аддз. біялогіі.

АБ ДЫСЦЫПЛІНЕ НА КУРСЕ

Варта прыйсці на першы курс аддзялення журналістыкі і пасядзець на лекцыі беларускай мовы, як можна заўважыць многа цікавага.

Так крытыка на комсамольскім сходзе не падзейнічала на Н. Даніленкаву. Калі раней на лекцыях яна раманы чытала адкрыта, то цяпер хавае кнігу за награмаджэнне з чамаданчыкаў і шапачак. Дзесьці ў кутку можна ўбачыць С. Лепесіна, хоць заўважыць яго даволі цяжка, бо нос ён заўсёды хавае ў газету.

Выгляд Дзіны Пераверзевай пераконвае, што адразу можна рабіць безліч спраў: слухаць лекцыю, нешта напяваць пад нос, перакладаць французскі тэкст і звяртацца за парадамі да Элы Гнездзінай. Але гэта ўсё-ж лепш, чым лічыць лямпачкі на столі, як гэта робіць В. Лукін.

Трэба ўсё-ж наладзіць дысцыпліну на курсе.

Н. ФЕДАРАВА.

ПАВУЧАЛЬНЫ ВЫПАДАК

У маі 1954 года на кафедры гісторыі філасофіі і логікі адбылося абмеркаванне дысертацыі аспіранта А. К. Манеева на тэму «Аб прадмеце логікі». Як вядома, кафедра ў сваёй пастанове запісала, што «...дысертацыя мае шмат буйных тэарэтычных памылак суб'ектыўна-ідэалістычнага характару, якія скажаюць ленінскую тэорыю адлюстравання». Зыходзячы з гэтага, кафедра адхіліла рэкамендацыю навуковага кіраўніка дацэнта П. М. Кірушына аб прадстаўленні дысертацыі да абароны і падкрэсліла, што замест аб'ектыўнай крытыкі памылак, зробленых Манеевым у дысертацыі, дацэнт П. М. Кірушын заняўся сістэматычным захвальваннем дысертанта. Гэта знайшло асабліва яскравае праяўленне ў пісьмовым водгуку ад 14 мая 1954 года, у якім П. М. Кірушын рэкамендаваў прысудзіць А. К. Манееву вучоную ступень кандыдата філасофскіх навук, а дысертацыю неадкладна надрукаваць. Кафедра рэкамендавала тав. Манееву карэнным чынам перапрацаваць дысертацыю ў адпаведнасці з крытычнымі заўвагамі, пасля чаго прадставіць яе на паўторнае абмеркаванне. Дацэнту т. Кірушыну было ўказана на безадказныя адносіны да навуковага кіраўніцтва і прапанавалася аказаць дзейсную дапамогу дысертанту.

Па якому-ж шляху пайшлі А. К. Манееў і яго навуковы кіраўнік П. М. Кірушын? Замест таго, каб па-сапраўднаму ўспрыняць крытыку, сур'ёзна прадумаць заўвагі членаў кафедры і выправіць дапушчаныя памылкі, яны сталі на шлях суцяжніцтва, перанеслі прынцыпова-навуковую спрэчку на глебу асабістых адносін, беспадстаўна абвінаваціўшы пры гэтым рад членаў кафедры ў іх быццам-бы прадузятасці да дысертанта і яго навуковага кіраўніка. Яны ігнаравалі думку калектыва і заняліся распаўсюджваннем плётак і розных чутак, быццам дысертацыю ніхто сур'ёзна не чытаў, а крытыкавалі яе толькі па чутках, што быццам на кафедры няма дастаткова кваліфікаваных спецыялістаў, з думкай якіх можна-б было лічыцца.

На жаданню А. К. Манеева і П. М. Кірушына дысертацыя была накіравана ў Маскоўскі дзяржаўны універсітэт імя М. В. Ламаносава для абмеркавання яе там на кафедры логікі.

Характэрна адзначыць, што, застаўшыся да канца паслядоўнымі сваім гнілым «прынцыпам», А. К. Манееў і П. М. Кірушын распаўсюдзілі хлуслівыя чуткі аб тым, што дысертацыя атрымала ў МДУ станоўчую ацэнку і што ў хуткім будучым дысертант будзе там яе абараняць.

Аднак факты гавораць зусім аб адваротным. 16 лістапада адбылося пасяджэнне кафедры логікі Маскоўскага дзяржаўнага універсітэта, на якім прысутнічаў і сам Манееў. Кафедра дэталёва абмеркавала дысертацыю і прышла да вываду, што агульная ацэнка гэтай дысертацыйнай работы, якую дала кафедра гісторыі філасофіі і логікі Беларускага дзяржаўнага універсітэта, правільная. У сваім рашэнні кафедра запісала: «Лічыць дысертацыю тав. Манеева на тэму «Аб прадмеце логікі» непадрыхтаванай да абароны з прычыны наяўнасці ў ёй тэарэтычных памылак і недакладнасцей па раду пытанняў логікі».

Выпадак з аспірантам А. К. Манеевым даволі павучальны. Ён перш за ўсё сведчыць аб тым, наколькі важная роля навуковага кіраўніка. Бясспрэчна, што калі-б дацэнт П. М. Кірушын добрасумленна аднёсся да сваіх абавязкаў і з самага пачатку зрабіў заўвагу аспіранту аб яго памылках, то гэтыя-б памылкі не перараслі ў перакананні тав. Манеева і іх лягчэй было-б выправіць.

Гэты выпадак яскрава паказвае, якую вялікую шкоду можа прынесці навуковай рабоце ігнараванне думкі калектыва, нежаданне прыслухацца да заўваг таварышаў. Калі-б тав. Манееў пасля абмеркавання першага раздзелу дысертацыі на кафедры ў снежні 1953 года ўлічыў і прадумаў выказаныя членамі кафедры заўвагі, ён безумоўна мог-бы пазбегнуць многіх дапушчаных ім памылак.

Сумны выпадак з тав. Манеевым яшчэ раз пераконвае ў тым, што толькі здаровая прынцыповая крытыка і правільныя адносіны да яе з'яўляюцца адзіным сродкам перадолення і выпраўлення памылак, зброяй, рухаючай навуку наперад, чаго, на жаль, яшчэ не зразумелі дацэнт М. П. Кірушын і аспірант А. К. Манееў.

П. СЕЛІВАНЧЫК.

НА ПАРТЫЙНЫМ СХОДЗЕ

Днямі адбыўся адкрыты сход партарганізацыі філалагічнага факультэта. З дакладам «Аб падрыхтоўцы да зімовай экзаменацыйнай сесіі» выступіў дэкан філалагічнага факультэта тав. Зазека.

У сваім дакладзе ён коратка ахарактарызаваў становішча, якое стварылася на факультэце ў сувязі з набліжэннем зімовай экзаменацыйнай сесіі. Падрабязна спыніўшыся на пытаннях вучэбна-выхаваўчай работы, на пытаннях грамадскага жыцця факультэта, дакладчык адзначыў дзейсную падрыхтоўку гатоўнасці студэнтаў да экзаменаў.

Дакладчык адзначыў таксама, што дэканат, грамадскія арганізацыі і, у першую чаргу, выкладчыцкі састаў слаба праводзілі выхаваўчую работу сярод студэнтаў. Усё яшчэ маюць месца парушэнні працоўнай і вучэбнай дысцыпліны як з боку асобных выкладчыкаў, так і з боку студэнтаў.

У дакладзе была адзначана таксама нездавальняючая работа вучэбных кабінетаў, што сур'ёзна адбіваецца на падрыхтоўцы да сесіі.

У заключэнне дакладчык заклікаў усе грамадскія арганізацыі, прафесарска-выкладчыцкі састаў факультэта прыкласці ўсе намаганні, каб сустрэць сесію ў поўнай падрыхтаванасці.

Выступіўшы затым тав. Зярніцкі падкрэсліў дрэннае планаванне вучэбных курсаў, неабходнасць правядзення кансультацый па многіх прадметах. Комуністы тт. Пісарэнка і Бірала гаварылі аб тым, што некаторыя выкладчыкі несур'ёзна адносяцца да работы навуковых гурткоў, позна прадстаўляюць тэматыку курсавых работ.

У спрэчках выступілі таксама тт. Фактаровіч, Наіна, Хаўратовіч і другія.

Сход прыняў разгорнутае рашэнне, накіраванае на ліквідацыю выяўленых недахопаў, на паспяховае правядзенне зімовай экзаменацыйнай сесіі.

Г. КЛЯУКО.

БЕРАГЧЫ КОЖНУЮ МІНУТУ ВУЧЭБНАГА ЧАСУ

Адзін дзень Эрнста Ляўкова

13 снежня Эрнст, як заўсёды, абудзіўся ў 7 гадзін. Першай лекцыі ў гэты дзень не было, і ён праляжаў у ложку да дзевяці. Спаць не хацелася.

— Эх,—уздыхнуў Эрнст,—не цэняць у нашым дэканаце рабочы час студэнта. Навошта сёння было ставіць заняткі з дзесяці? Увесь наш другі курс геалогіі, напэўна, спіць.

Ляўкоў паснедаў і накіраваўся да універсітэта, да якога было не менш трыццаці мінут хадзьбы, ды яшчэ мінут пятнаццаць патрэбна было прастаяць у раздзявалцы.

Званок. Пачынаецца лекцыя па асновах марксізма-ленінізма, якую для студэнтаў II курса аддзяленняў геалогіі і геаграфіі чытае Г. С. Маханёк. На нейкі час яе перапыняе з'яўленне спазніўшагася на пяць мінут Юрыя Тагунова, і выкладчыку доўга прыходзіцца чакаць пакуль уляжыцца шум у аўдыторыі. Нарэшце, наступае цішыня. Толькі Аскар Ляховіч парушае яе спрэчкаю з суседзямі наконт фото невядомай спартсменкі. Але вось ён бярэцца за падручнік замежнай мовы.

На другім курсе аддзялення геалогіі 59 студэнтаў. На лекцыі-ж прысутнічае 46. Як заўсёды, не з'явіліся Віктар Мядзведзеў і Фелікс Кучар. Але і тыя, што сядзяць у аўдыторыі, дарэмна патрацілі гэтыя дзве гадзіны, бо ні адзін з будучых геолагаў не канспектуе лекцыі. Кожны займаецца пабочнымі справамі. Вось сядзіць Міхаіл Кунік. Спачатку ён бясконца гартае падручнікі па крысталаграфіі і нямецкай мове, потым папраўляе хустку ў сваёй суседкі, дакладна вывучае ўласныя ногці. Нарэшце, засоўвае рукі ў кішэні і накіроўвае вочы на столь. Святлана Чарткова доўга глядзіць у акно, пасля, глыбока ўздыхнуўшы, бярэцца за пераклад тэксту з замежнай мовы.

Не лепш вядуць сябе і студэнты аддзялення геаграфіі. Як не дзіўна, прыклады недысцыплінаванасці паказваюць комсамольскія актывісты. Групорг Галіна Марцынкевіч адмежавалася ад знешняга свету чамаданчыкам і падрыхтоўвае пазааўдыторнае чытанне. Не вядзе канспектаў і член камітэта комсамола Г. Дземянцэвіч.

Можа лекцыі Г. С. Маханька цяжка канспектаваць? Не. За першым сталом сядзяць студэнткі II курса аддзялення геаграфіі Н. Няцішчава, М. Лаўрыновіч і Р. Паўловіч. З 92 чалавек толькі яны ўважліва слухаюць лектара. Іх канспекты сціслыя, дакладныя.

Нічога не далі гэтыя дзве гадзіны і Эрнсту Ляўкову, бо ён узяўся за вывучэнне англійскай мовы. Але якая там вучоба ў такім шуме! Ляўкоў з палёгкай уздыхнуў, калі званок абарваў лекцыю. Гадзіннік паказваў 11 гадзін 44 мінуты.

Пасля заняткаў па англійскай мове Эрнст нерашуча спыніўся ў вестыбюлі: што рабіць? Праз гадзіну пачнуцца лабараторныя заняткі па фізіцы, і за гэты час схадзіць дадому на абед ніяк немагчыма.

Толькі ў сем гадзін вечара закончыліся заняткі ў Эрнста. Да пачатку рэпетыцыі факультэцкага актэта заставалася больш гадзіны. За гэты час удалося наспех паабедаць. Але дарэмна Ляўкоў спяшаўся на рэпетыцыю: яна пачалася неарганізавана, са спазненнем на дваццаць мінут. У 8 студэнтаў загінула ў агульнай суме яшчэ 2 гадзіны 40 мінут.

Дадому вярнуўся Эрнст ў дзесяць гадзін. Ён адчуваў сябе вельмі змораным і таму лёг спаць. Заўтра заняткі з васьмі, заўтра залік...

Так праходзяць дні ў Эрнста Ляўкова. Кожны дзень у яго не менш 8 гадзін лекцый і практычных заняткаў. Апрача таго, трэба тры разы ў тыдзень хадзіць на секцыю плавання, два разы—на рэпетыцыю актэта, як прафоргу курса—прысутнічаць на розных пасяджэннях. А галоўнае—неабходна рыхтавацца да семінараў па марксізму-ленінізму, да заняткаў па англійскай мове, да лабараторных і практычных заняткаў; напісаць справаздачу аб практыцы, здаць пазааўдыторнае чытанне. Дзе-ж знайсці час на падрыхтоўку да сесіі, на культурны адпачынак, на чытанне мастацкай літаратуры? Эрнст адчувае ненармальнасць такога становішча.

— За мінулы тыдзень мне толькі аднойчы ўдалося вырвацца ў чытальную залу,—скардзіцца ён.—А ў мінулым годзе я там бываў трычатыры разы. Хочацца хадзіць і на пасяджэнні гуртка агульнай геалогіі, але дзе-ж знайсці час?..

Як не дзіўна, але пытанні перагружанасці студэнтаў не хвалююць дэканат факультэта і, у першую чаргу, дэкана Н. Т. Раманоўскага. Староста курса неаднаразова гаварыў яму аб гэтым, але ён не знаходзіць нават часу, каб пабываць у групах.

Дзе знайсці яшчэ дзве гадзіны?

Можа другі курс аддзялення геалогіі выключэнне ва універсітэце? Але вось што гаворыць студэнт II курса аддзялення фізікі Аркадзій Рудой, які пасля дзесяці гадзін заняткаў спяшаецца дадому. Ён саркастычна заўважае:

— Я настолькі перагружаны, што няма калі і пагаварыць аб перагружанасці... Спяшаюся дамоў паабедаць. А ў дзевяць трэба прыйсці на рэпетыцыю драмкалектыва. Прычым, яна працягнецца, магчыма, за поўнач. А заўтра семінар.

Аркадзій Рудой абураецца справядліва. Паглядзім, што яму патрэбна зрабіць за тыдзень. Як вядома, у шасці рабочых днях—144 гадзіны. З іх 42—48 трэба адвесці на сон, 12 на прыём ежы, на лекцыйныя і лабараторныя заняткі—46 гадзін. Застаецца 40 гадзін. На што яны ідуць у Аркадзія? Каб падрыхтавацца да семінара па асновах марксізма-ленінізма, трэба шэсць гадзін, да заняткаў па замежнай мове—6, да двух лабараторных заняткаў—4, да чатырох практычных заняткаў—8. Акрамя таго, Рудой рэпетыруе ролю Лапахіна ў «Вішнёвым садзе» А. П. Чэхава. Рэпетыцыі праводзяцца ў апошні час па чатыры гадзіны ў тыдзень і адымаюць яшчэ 12 гадзін. Дададзім да гэтага яшчэ 6 гадзін на дарогу ва універсітэт і атрымаем 146 гадзін! Не хапае двух гадзін у тыдні, каб зрабіць самае неабходнае. А дзе знайсці час на падрыхтоўку да экзаменаў, на культурны адпачынак?

Колькасць гадзін абавязковых заняткаў (уключаючы заняткі ў лабараторыях і г. д.) не павінна перавышаць 36. Але з гэтым у дэканатах не лічацца. Так, студэнты другога курса хімічнага факультэта займаюцца 48 гадзін у тыдзень, студэнты III курса аддзялення геалогіі—46 гадзін, II і III курсаў аддзялення геаграфіі—па 42 гадзіны.

А час не чакае

У студэнтаў многіх факультэтаў няма ўмоў для паспяховай самастойнай работы. А між тым да сесіі засталіся лічаныя дні. Дэканаты, кафедры, грамадскія арганізацыі павінны выправіць становішча хоць у апошнія дні семестра.

Што для гэтага трэба? Дэканатам неабходна сумесна з кафедрамі дэталёва прагледзець расклады заняткаў, скараціць некаторыя курсы за лік тэм, якія маюць другараднае значэнне або паўтараюцца ў сумесных курсах, перавесці рад курсаў у факультатыўныя. Напярэдадні сесіі грамадскія арганізацыі павінны скараціць лік розных мерапрыемстваў, прасачыць за тым, каб у студэнтаў было не больш аднаго даручэння. Як піша ў рэдакцыю студэнт юрыдычнага факультэта В. Зебрын, «Камітэт комсамола не лічыцца з часам студэнтаў і абавязвае праводзіць сходы ў групах не радзей двух разоў у месяц». Патрэбна таксама максімальна скараціць колькасць рэпетыцый мастацкай самадзейнасці. А між тым некаторыя калектывы, як, напрыклад, драматычны, збіраюцца цяпер значна часцей, чым у пачатку семестра.

Нарэшце, многае залежыць і ад саміх студэнтаў. Нашым выдатнікам, нягледзячы на перагружанасць, удаецца прытрымлівацца распарадку дня і працаваць самастойна. У сваім пісьме ў рэдакцыю Л. Маісеенка паведамляе, што ў студэнтак I-га курса аддзялення біялогіі Тамары Жарынай і Лілі Ільіной не прападае дарэмна ні адна мінута. Але ёсць і іншыя прыклады. Так, студэнт III курса юрыдычнага факультэта В. Шаўцоў не вядзе канспектаў, рэдка рыхтуецца да семінараў, не выконвае грамадскіх даручэнняў, а ўвесь час або ляжыць у ложку, або бязмэтна блукае па калідорах.

Хутка сесія, і таму кожная хвіліна павінна быць на ўліку, выкарыстоўвацца для плённай работы.

А. МАЛЬДЗІС.

ГРАМАДСКАЕ ХАРЧАВАННЕ СТУДЭНТАЎ—СПРАВА ВЯЛІКАЯ І СУР'ЁЗНАЯ

★ ★

СТУДЭНЦКАЯ СТАЛОВАЯ ПАВІННА ПРАЦАВАЦЬ ЛЕПШ

...тыбюль студэнцкай сталовай ...брыцы-кухні. Студэнты пера...цца жартамі з гардэробшчы... якія хутка, без затрымкі, ве...юць і падаюць паліто. Яшчэ ...ай працуе касірша. Ствараецца ...нне добра арганізаванага прад...ства грамадскага харчавання. ...гэта толькі вестыбюльныя ўра...

...ко пры ўваходзе ў залу, каля заўсёды дрэмле швейцар, ма... мяняецца. Цяжкае паветра ...ае ў твар—дрэнна працуюць ...лятары. У студэнтаў стомле... і сонныя твары. Погляды, поў...вадзей і спадзяванняў, накіра... ў бок кухні. Сярод чакаючых ...нты Аркадзій Ярмашкоў і Карпевіч. Пасля поўгадзіннага ...ня яны атрымоўваюць лыжкі.

Што вы сабе думаеце?—у ... студэнта горыч і крыўда. ...цыянтка Рая Ракоця ласка...

...ае:

Не хвалюйцеся, зараз студэнты ...аду паабедаюць і талеркі выз...

...ь памяшканне, дзе мыецца па... Адзіная па штату пасуда... не паспявае вымыць усе та... і спадачкі, пагэтаму не дзіўна, ...могія з іх толькі акроплены ... Некаторыя-ж афіцыянткі ў ... абмінаюць пасудамыйку і ...напала выціраюць відэльцы, ... і талеркі, так што на іх зас... кавалкі ежы. У такім стане ...ры і падаюцца на стол.

...не толькі ў гэтым праяўляец... ...санітарыя на кухні. Вось ... памяшканне, дзе выдаецца ... У вузкім праходзе паміж ...льным сталом і плітой каля ...ка афіцыянтак. Яны атрымоў... другія блюды. Кожнай па... атрымаць іх на 12—16, па... ўсе стравы звальваюцца ...а другое на паднос і нават ... ўціскаюцца. Дно талеркі, ...нуту назад церлася па бруд... стале пасудамыйкі, уштампоў... ў ежу!

...першы погляд можна паду... што інакш арганізаваць вы... афіцыянткам блюд нельга. ...ы, такая выдача праводзіцца ...а на кухоннай пліце, дзе на... ...ятлу недзе дзеўбануць—дзе... ...катлоў, патэлень... Аднак пры ...эным тэхнічным рэканструя... ...бухні можна было-б дасяг... ...адразу двух мэт: пазбегнуць ...і і валакіты за выдачай страў ...штодзённа каштуе да дзесяці ...к) і паскорыць увесь працэс ...оўвання студэнтаў.

На вялікі жаль, кіраўнікі сталовай (дырэктар І. Фельгін) і фабрыкі-кухні (дырэктар т. Хадзееў) больш думаюць аб недарэчным праекце аб'еднання гарадской сталовай №2 са студэнцкай, чым аб пераканструяванні кухні.

Работнікі грамадскага харчавання павінны нясцынна павышаць культуру абслугоўвання; у іх традыцыю ўвайшлі ветлівыя, шчырыя адносіны да наведвальнікаў. А таму справядліва абурэнне выклікаюць асобныя выпадкі няўважлівасці і грубіянства з боку абслугоўваючага персаналу. У студэнцкай сталовай нямала руплівых і свядомых афіцыянтак (Н. Галанава, А. Ладуцька і др.). Але ёсць і такія, якія вядуць сябе некультурна.

— Што вы лезеце за мае сталы?—ва ўвесь голас крычыць афіцыянтка Іванова на студэнтаў, якія, засмучаныя чаканнем, пачынаюць блукаць ад адных сталоў да другіх. Калі-ж студэнты апелююць да сумлення і абавязкаў афіцыянткі, тая абрушвае патокі выразаў, якія далёка не носяць літаратурнага характару.

Нізкая культура абслугоўвання тлумачыцца адсутнасцю выхаваўчай работы. Гутаркі і даклады аб маральным абліччы работнікаў грамадскага харчавання не праводзяцца, лепшыя афіцыянткі не дзеляцца вопытам работы. Абсалютны застой у выхаваўчай рабоце часта прыводзіць да зусім нечаканых вынікаў. Напрыклад, амаль кожнай афіцыянтцы патрэбна напамінаць аб звароце здачы.

Нельга не напомніць тут-жа, што кіраўнікі гарадскога гандлёвага аддзела сталі на шкодную пазіцыю падрыхтоўкі перавода студэнцкай сталовай на самаабслугоўванне. Гэты метад «паскарэння абароту» ў прымяненні да канкрэтных умоў сталовай не каштуе і выедзенага яйка.

Штодзённа ў студэнцкую сталовую на фабрыцы-кухні прыходзяць сотні студэнтаў сталіцы. Пагэтаму асабліва важна пабудаваць работу сталовай так, каб студэнт траціў мінімум часу на снеданне, абед і вячэру. Як павялічыць прапускную здольнасць сталовай, як дабіцца таго, каб наведвальнік не сядзеў па гадзіне і больш за сталом, як павысіць культуру абслугоўвання—вось пытанні, якія неабходна рашыць дырэкцыі сталовай сумесна з дырэкцыяй фабрыкі-кухні і прафкомамі універсітэта і іншых вузаў.

Э. ЮШКЕВІЧ.

★

Абедзеныя прыгоды Пеці Студэнтава

Мал. А. КІПРАНЕНА

★ ★

ФЕЛЬЕТОН

ПРО НОВУЮ СТОЛОВУЮ...

В университетской столовой, которая недавно открылась, много беспорядков. Имеет место некачественное приготовление блюд, обмеривание и обвешивание студентов. Буфетчица работает медленно, поэтому около буфета создается большая очередь.

(Из письма в редакцию).

По щучьему велению,
Собрав толпу зевак,
Повисло объявление
У входа в биофак.

Про новую
Столовую

Рассказывалось в нём,
Где столики кленовые
Уставлены борщом,
Где щи с густой
сметаною,
Где есть рагу и чай,
Где скатерть
самобранная:
Лишь только пожелай—
Появятся желанные
Бифштексы,
кофе,
торт,
И воды минеральные,
И папиросы „Спорт“,
И прочее, и прочее—
Всего не перечесть!

—Столовая рабочая,
Прощай!
Отныне есть
Своя
под боком,
новая,
дешёвая
столовая!

Не будут больше лекции
Страдать по той вине,
Что очередь в „Венеции“,
В „Московской“ и „Весне“.

Отныне счастью нашему
Конца не будет, нет.
И я уже вынашивал
Возвышенный сонет

Про новую
столовую,

Где сладкие чаи,
Куда шаги метровые
Направил я свои.

Но серой
Атмосферою
Обдал меня буфет.
—Чего-нибудь на первое...
Ответствовали:
—Нет.
—Тогда,—гляжу
растерянно,—
Давайте винегрет.
Вы что, шутить
намерены?
Такого блюда нет!

Вокруг меня столпились
все,
Хохочут:
—Вот чудак!
—Вы что, с луны
свалилися?

Остался лишь судак.
—Давайте.
В заключение
Я чаю попросил.
Сказали:
—К сожалению,
Чай кончился, остыл...

Беру мясные пончики,
Рассержен, гневен, зол.
И вот с одним
талончиком
Сажусь за первый стол.

Ползут минуты
длинные—

Официантки нет...
И даже рот разинул я,
Когда познал „секрет“:
Ввести сочли за нужное
Такой порядок здесь—
Будь добр, себя
обслуживай,

Коль захотел поесть!
Ну, что ж!
Спешу к окошку я
С подносом кое-как.

Дымящейся картошкою
Гарнирован судак.
Но,
по кухарской милости,
Был омрачён мой пир:
Запрошлогодней
гнилостью
Ударил в нос гарнир.

Галодный пуще
прежнего,
Я встал из-за стола,
Прокляв и блюда
здешние,
и здешние дела.

Друзья!
Мораль здоровую
Хочу вам предложить,—
Чтоб в новую
Столовую
Наевшись приходить!

А. ХАРКЕВИЧ.

...ЭКАНОМІЦЬ ЧАС СТУДЭНТАЎ

...параўнанні з мінулым годам ...а палепшыў сваю работу бу... інтэрнаце № 1 (вул. Сверд... 34). Тут амаль заўсёды бы... мясныя і каўбасныя вырабы, хлеб, булачкі, кісель. Але асартымент не можа поўнасцю ...ліць студэнтаў. Невядома, ...апошні час сюды перасталі ...ваць малочныя прадукты і ...рвы. Ніколі не бывае ў буфеце ...

...дказна адносіцца да сваіх аба... буфетчыца т. Капытка. Яна з'яўляецца на работу ў 10—11 гадзін, у той час як буфет павінен працаваць з дзевяці гадзін. Прытым, раніцой у буфеце не бывае свежых прадуктаў, бо іх дастаўляюць толькі ў дзве гадзіны дня.

Неабходна наладзіць бесперабойную работу буфета, пашырыць асартымент паступаючых прадуктаў, каб у час набліжаючайся экзаменацыйнай сесіі студэнты не трацілі дарэмна часу на прыгатаванне ежы.

В. ЗАРЭЦКІ,
старшыня студкома інтэрната № 1.

ЯКАЯ КАРЫСЦЬ З ТАКОГА БУФЕТА?

— Кіпіць... Вінегрэт кіпіць...,— яшчэ на парозе інфармавалі мяне хлопцы. Спачатку не хацелася верыць, як можа закіпець, ціха стоячы ў кутку тумбачкі, вінегрэт, які я купіў гадзіну назад. Дзіўна было глядзець, як булькала слюністая пена, а ў нос удараў рэзкі, кіслы пах.

У буфеце корпуса «А» па Бабруйскай вуліцы прадаецца нямала сапсаваных прадуктаў. Няўжо дырэкцыя фабрыкі-кухні лічыць наш буфет месцам, дзе можна рэалізоўваць нягодныя харчы?

Нельга быць задаволеным таксама і меню буфета. Часта, апрача булак, вінегрэту і кісялю, тут нічога не знойдзеш. Загадчык буфета т. Сакалоўская не прад'яўляе пастаўшчыкам з фабрыкі-кухні ніякіх прэтэнзій і патрабаванняў. Не забяспечана і бесперабойная работа буфета. На дзвярах яго няма раскладу работы. Карыстаючыся гэтым, т. Сакалоўская пачынае працаваць згодна свайго пажадання, што прыводзіць да страты часу наведвальнікамі, бо яны прыходзяць у буфет па некалькі разоў. У мінулым-жа месяцы з прычыны хваробы буфетчыцы каля двух тыдняў буфет не працаваў. Адміністрацыя фабрыкі-кухні не забяспечыла яго часовай буфетчыцай.

Буфет наведваюць студэнты двух інтэрнатаў, і таму ў гэтым цесным, з чатырма сталамі пакойчыку часта збіраецца вялікая чарга. З-за гэтага многія студэнты спазняюцца на лекцыі.

— Час адкрыць буфет і ў корпусе «Б». Не бегаць-жа кожны дзень з корпуса ў корпус,—патрабуюць студэнты. Але зрухаў няма. А патрэбна-б было ўжо пачуць гэтыя патрабаванні і адказаць на іх дзейсным рэагаваннем.

І. КІРЭЕНКА.

СУМНАЯ АДНАСТАЙНАСЦЬ

У 6 (57) нумары пасценнай газеты «За перадавую навуку» надрукаваны вершы маладых паэтаў аддзялення журналістыкі.

За выключэннем верша А. Харкевіча «Чтобы тобой могла гордиться рота», усе вершы аб каханні. Сем розных аўтараў, сем лірычных герояў, і трэба было-б чакаць сямі розных пачуццяў, незалежна ад таго, узаемнае гэта каханне ці не. Але ці таму, што аўтары перадаюць пачуццё сваіх герояў аднымі і тымі-ж сродкамі (абавязкова ўздыхі, абавязкова рабіна каля тына і абавязкова сэрца, якое баліць), ці таму, што іх цікавіць толькі адна катэгорыя людзей, лірычныя героі амаль усіх гэтых вершаў аднолькава слабыя, дакучлівыя ў адносінах да каханых, ныцікі, і пачуццё іх аднолькава мала нагадвае каханне. Гераіні яшчэ больш невыразныя. Ні адзін верш не гаворыць, каго любіць герой і за што любіць.

Відавочна, ствараліся гэтыя «вершыкі» не ў муках творчасці і ўжо, безумоўна, не ў муках кахання. Яны такія-ж скараспелыя, як і каханне з першага погляду, якое натхняе паэтаў і магчымасць якога наогул падазрона.

В. Адамчык назваў свой верш «Прызнанне». Справа не толькі ў тым, што назва не адпавядае тэме, і не ў тым нават, што калі прачытаеш два першых радкі «Бачу я— дарма парогі адбіваю за табой», далей мімаволі хочацца сказаць: «с этим что-то делать надо, надо что-то предпринять». Справа ў тым, што герой гэтага верша такі ўжо няўдалы чалавек, што таго і глядзі—расплачацца і кінецца да ног каханай.

«Няважны кавалер», як назваў свайго героя Г. Каралёў у вершы «Я з табой згадзіўся», ходзіць за дзяўчынай па пятах, уздыхае; у беднага хлопца сэрца баліць, а яна (каварная!) не адказвае ўзаемнасцю.

«Не кахаеш—я паверыў,
Ды не верыць сэрца штось».

Хлопец ведае, што яна яго не кахае, а ўсё роўна «абівае парогі», і, бачна, доўга яшчэ будзе абіваць. Гэта добра, што лірычныя героі Адамчыка і Каралёва так моцна кахаюць, але трэба-ж прынімаць у разлік і гордасць чалавека! Вось, напрыклад, у А. Харкевіча ў вершы «Сердце» герой таксама любіць без узаемнасці. Ён, гэты верш, нават заканчваецца амаль так, як і ў Адамчыка: «А сердце...

ему не укажешь,
если оно... болит!»

Агульнае добрае ўражанне ад вершаў Харкевіча зніжаюць яго бясконцыя пошукі «новай» формы. Яму здаецца, што самабытнасць яго творчасці будзе вызначацца тым, якім чынам ён размясціць словы і радкі. Зусім зразумела імкненне ўнесці нешта новае, сваё ў сістэму вершаскладання. Але «лесвічкі»—гэта-ж не новае!

Харкевіч вельмі даражыць сваімі «лесвічкамі» і лічыць, што іменна ў гэтым ўся прыгажосць яго вершаў. Але верш «Чтобы тобой могла гордиться рота» застаецца добрым, калі яго напісаць звычайнымі радкамі, а «Времена года» не станунць лепш, калі нават лік «лесвічак» пабольшыць удвая...

Аб творчай індывідуальнасці астатніх аўтараў гаварыць пакуль што рана. Апрача таго, што яны не могуць раскрыць тэму, за якую бяруцца, ім падчас не хапае прастой пісьменнасці. Часта ў іх вершах сустракаюцца супярэчнасці, няправільна ўжываюцца словы.

Напрыклад, у вершы Г. Бураўкіна «На паляванні» ёсць такое месца:

Перш чым стрэліць, любую пабачыць
Хлопец захацеў ну хоць на міг...
Міг, кароткі міг...
А потым глянуў...
Качак... нават след даўно прастыў,

Нягледзячы на тое, што ў пачатку гэтага ўрыўка аўтар трыжды паўтарыў слова «міг», у канцы ён сцвярджае, што качкі даўно ўжо зніклі. Гэты верш наіўны па задуме і, чэснае слова, крыўдна для дзяўчыны, аб якой у ім расказваецца! Калі незадачлівы паляўнічы ўпусціў качак, ён не разгубіўся. Сёння яму іх не жаль, сёння ён і без іх шчаслівы! І гэта надакучлівае паўтарэнне слова «сёння» мімаволі прымушае спытаць аўтара: а ўчора толькі качкі маглі прынесці яго лірычнаму герою шчасце? Значыць дзяўчына замяніла яму качак?!.

Такія недарэчнасці сустракаюцца і ў другіх вершах. Незразумела, што хацеў сказаць А. Вярцінскі сваім вершам «Суседка». Ён расказвае аб тым, як дзесяцікласнік па некалькі гадзін біўся над задачай, і галоўнай перашкодай у рабоце лічыў смех «суседкі», якая прыходзіла да яго сястры. Прайшоў час, юнак ужо студэнтам звярнуўся дадому, зноў сустрэўся з «суседкай» і падумаў:

...што так ці йначай,
А шмат гадзін пры ёй наўрад
Ці біўся-б болей над задачай.

Гэтыя радкі застаюцца незразумелымі. Чаму раней яна перашкаджала яму рашаць задачу, а цяпер не змагла-б перашкодзіць?

Вершы Г. Каралёва «Я з табой згадзіўся» і В. Зуёнка «Рабіна» адрозніваюцца адзін ад другога толькі тым, што ў першым—герой абнімае дзяўчыну, а ў другім—цалуе. У тым і другім фон стварае традыцыйная рабіна, у тым і другім «няважны кавалер» набывае вопыт. У тым і другім вельмі рыхлая мова (дзеяслоўныя рыфмы: «хінецца— смяецца», «раздаўся — закахаўся», «вялі—былі», «развітаўся—не здагадаўся»; пастаянныя эпітэты: «маладая рабіна», «любая дзяўчына» і г. д.

У падборцы вершаў газеты «За перадавую навуку» тэма кахання, асабліва няўдалага кахання, прагучала громка, таму што выканаў яе немаленькі ансамбль. Але амаль усе аўтары перапявалі чужыя матывы.

Адсутнасць навізны ў тэме маглаб-б быць кампенсавана арыгінальнасцю яе вырашэння; тым не менш, ва ўсіх вершах не адчуваецца аўтарскай індывідуальнасці.

А. ЛУНІН.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ

На спаборніцтвах па плаванню

11 і 12 снежня ў басейне інстытута фізічнай культуры праводзіліся спаборніцтвы Беларускага рэспубліканскага Совета ДСТ «Навука» па плаванню.

У ходзе напружанай спартыўнай барацьбы было ўстаноўлена 7 рэкордаў Беларускага Совета ДСТ «Навука», 6 з якіх належыць спартсменам універсітэта. Студэнт I курса геолагагеаграфічнага факультэта В. Пісарчык паўтарыў рэкорд таварыства на 100 метраў стылем «брас», прайшоўшы гэтую дыстанцыю за 1 мінуту 22 секунды. Рэкорды былі абноўлены студэнтам Е. Веселовым на 200 метраў стылем «брас» з часам 3 мінуты 0,5 секунды, студэнткай фізіка-матэматычнага факультэта В. Бразоўскай на дыстанцыю 100 метраў стылем «батэрфляй» з вынікам 1 мінута 58,8 секунды, а таксама студэнтам таго-ж факультэта А. Пракапчуком, які праплыў 100 метраў «батэрфляем» за 1 мінуту 15,7 секунды, што з'яўляецца другім вынікам у Беларусі. Рэкорды былі ўстаноўлены таксама і ў эстафетным плаванні. Жаночая каманда ў складзе Жукавай, Пузікавай, Бразоўскай і Собалевай абнавіла рэкорд у эстафетным плаванні 4x100 метраў вольным стылем, а таксама Жукава, Шацёр, Бразоўская і Собалева выйгралі камбініраваную эстафету 4x100.

У выніку ўпартай двухдзённай барацьбы зборны калектыў нашага універсітэта выйграў 1-ае месца, апярэдзіўшы на 4479 ачкоў плаў[цоў] політэхнічнага інстытута.

Пасля спаборніцтваў на перш[ын]ство ДСТ «Навука» 1953 года, к[алі] плаўцы універсітэта прайгралі Бел[а]рускаму політэхнічнаму інсты[туту] 200 ачкоў і выйшлі на другое мес[ца,] было выяўлена многа недахопаў [у] дысцыпліне і трэніроўках. Да гэт[ых] адказных спаборніцтваў плаўцы [уні]версітэта рыхтаваліся вельмі ст[ара]на і падыйшлі да іх адзіным друж[]ным калектывам.

Але нягледзячы на перамогу, неа[б]ходна адзначыць рад прычын, пе[ра]шкаджаючых яшчэ значнаму ро[сту] універсітэцкіх плаўцоў. Перш за [ўсё] трэніравацца даводзіцца ў вель[мі] цяжкіх умовах, таму што універсі[тэт] мае вельмі мала арэндуемага часу [у] зімнім басейне: усяго 2 разы ў т[ы]дзень і ў самыя неспрыяльныя гад[зі]ны—з 23 да 24, у той час як пл[аў]цы Беларускага політэхнічнага інсты[]тута трэніруюцца 6 разоў у тыдзе[нь].

Нягледзячы на тое, што праф[кам] універсітэта дазволіў правесці шас[ці]дзённы збор для ўсёй каманды пл[аў]цоў, сродкі да гэтага часу яшчэ [не] насцю не атрыманы.

Пры ліквідаванні гэтых недах[опаў] плаўцы універсітэта яшчэ не раз [] дэманструюць высокую тэхніку [пла]вання і даб'юцца значных поспе[хаў] як у спаборніцтвах вышэйшых [на]чальных установ, так і на агул[ьна]гарадскіх і рэспубліканскіх.

В. СОБАЛЕВА.

На трэніроўцы секцыі класічнай барацьбы. Фото У. ТУРЫГІНА.

Сустрэча з супрацоўнікамі рэдакцыі часопіса „Маладосць"

На чарговым пасяджэнні гуртка журналістыкі адбылася сустрэча з супрацоўнікамі рэдакцыі часопіса «Маладосць».

Адкрываючы пасяджэнне, загадчык кафедрай тэорыі і практыкі совецкага друку М. С. Зярніцкі сказаў:

— Наша сёнешняя сустрэча дапаможа будучым журналістам у авалодванні іх пачэснай і адказнай працай. Няма сумнення ў тым, што гэтая сустрэча будзе садзейнічаць далейшаму ўмацаванню сувязей паміж часопісам і студэнтамі нашага універсітэта.

Рэдактар часопіса «Маладосць» пісьменнік Алесь Кулакоўскі расказаў, як арганізоўваўся часопіс, як ён зараз афармляецца. А. Кулакоўскі падзяліўся з прысутнымі планамі на будучае. У наступным годзе пры часопісе арганізоўваецца літаратурнае аб'яднанне, будзе выходзіць асобны літаратурны дадатак. Усё гэта дапаможа згуртаваць вакол часопіса маладых літаратараў.

Студэнты А. Вярцінскі і В. Адамчык спыніліся ў сваіх выступленнях на творчасці студэнтаў нашага універсітэта, творы якіх змяшчаюцца ў «Маладосці». Ідэйнасцю, багаццем мастацкіх вобразаў адзначаюцца вершы Ніла Гілевіча. Недарма чытач высока ацаніў і палюбіў такія яго вершы, як «Першакурсніца», «Сержант міліцыі», «Вяселле» і іншыя.

В. Адамчык гаварыў аб павярхоўнасці і недарэчнасцях у вершах У. Нядзведскага, як, напрыклад, у вершы «На аэрадроме».

Студэнт II курса аддзялення журналістыкі А. Сабалеўскі адзначыў, што хоць «Маладосць» і з'яўляецца літаратурным часопісам, але мастацтву ў ім адводзіцца мала месца. На яго старонках няма матэрыялаў аб артыстах, мастаках, няма рэцэнзій на спектаклі.

Студэнт IV курса аддзялення журналістыкі Я. Крыскавец гаварыў аб тым, што часопіс зусім мала змяшчае апавяданняў, нарысаў, а тыя, што друкуюцца ў часопісе, не пазбаўлены недахопаў.

Выступіўшыя на пасяджэнні сакратар рэдакцыі Алесь Асіпенка, паэт Мікола Аўрамчык адказалі на многія пытанні студэнтаў.

Сустрэча, якая вылілася ў шчырую размову паміж чытачамі і аўтарскім актывам часопіса, прынесла многа карысці студэнтам і супрацоўнікам часопіса «Маладосць».

І. ШУЦІК,
студэнт I курса аддз. журналістыкі.

СУСТРЭЧА СЯБРОЎ

З кожным годам мацнее дружба паміж студэнтамі Беларускага і Вільнюскага універсітэтаў. Літоўскія сябры некалькі разоў прыязджалі ў Мінск з канцэртамі самадзейнасці. Самадзейнасць нашага універсітэта давала канцэрты ў Вільнюсе.

У мінулы тыдзень у Вільнюс выязджалі жаночая і мужчынская валейбольныя каманды універсітэта. Яны правялі сяброўскія сустрэчы з валейбалістамі пединстытута і універсітэта.

ЖЫЦЦЁ МОЛАДЗІ ЗА РУБЯЖОМ

По старонках часопіса «Сусветныя студэнцкія навіны»

БРАЗІЛІЯ

Студэнты Бразіліі карыстаюцца вялікім аўтарытэтам сярод грамадскасці сваёй краіны. За апошні час яны прынялі актыўны ўдзел у нацыянальных кампаніях у абарону нафты, супраць заключэння ваеннага пакту з ЗША.

Як аб гэтым сведчаць студэнцкія выданні, бразільскія студэнты жадаюць змены становішча ў навучальных установах, таму што ў аснове метадаў навучання ляжыць вывучэнне тэорыі, якая не мае ніякай сувязі з жыццём.

Дапамога, аказваемая студэнтам, церпячым нястачу, недастатковая. Жыллёвыя ўмовы нездавальняючыя. Стыпендыі не хапае. Мала студэнцкіх сталовых. Усё гэта робіць вышэйшую адукацыю прывілегіяй багатых. У выніку ў Бразіліі, у краіне з вялікім насельніцтвам налічваецца ўсяго каля 50 тысяч студэнтаў.

ПАЎДНЁВА-АФРЫКАНСКІ САЮЗ

Сучасны ўрад Паўднёва-Афрыканскага Саюза праводзіць палітыку расавай сегрэгацыі і стварае ў сістэме адукацыі асобныя навучал[ьныя] ўстановы для неёўрапейцаў. Высту[]паючы перад выпускнікамі Стел[ен]боскага універсітэта, прэ[м'ер-]міністр Малан заявіў: «Сумеснае [на]вучанне еўрапейцаў і неёўрапей[цаў] ва універсітэтах Паўднёва-Афры[кан]скага Саюза будзе ліквідавана [у] самым хуткім часе.

У адказ на расісцкую палі[тыку] ўрада Малана студэнты Паўдн[ёвай] Афрыкі адказалі згуртаваннем с[ваіх] радоў і ўзмацненнем барацьбы [за] паляпшэнне свайго станові[шча.] У Віторцісрэндзе студэнты ба[йка]тыравалі ўрадавую камісію, [якая] высвятляла пытанне аб магчым[асці] цях ажыццяўлення дыскрымінац[ыі.]

У Кейптауне была арганіза[вана] студэнцкая дэманстрацыя прат[эсту,] у час якой было сабрана б[олей] 700 подпісаў пад петыцыяй, [якая] гаворыць: «Мы, студэнты уні[вэрсі]тэта ў Кейптауне, катэгарычна п[ра]тэстуем супроць любых спроб а[жыц]цявіць расавую сегрэгацыю ва у[ні]версітэце.

Рэдактар В. Л. ШАЦІЛА.